

**Protestantse gemeente
Leiden**

Jaarrekening 2025

CONCEPT D.D.
22 MEI 2026

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Balans	7
Staat van baten en lasten	9
Toelichting algemeen	11
Toelichting op de balans	13
Toelichting op de staat van baten en lasten	20

Bestuursverslag 2025 College van kerkrentmeesters

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening van de Protestantse gemeente te Leiden over het jaar 2025. Het CvK heeft naast het gebruikelijke financiële jaarverslag ook een beknopt inhoudelijk bestuursverslag opgesteld over de belangrijkste ontwikkelingen gedurende het jaar 2025.

Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen aan de orde: algemeen; bestuurlijk; financieel; personeelszaken; gebouwen.

Algemeen

De Protestantse gemeente te Leiden bestaat uit vijf geloofsgemeenschappen, elk met een eigen karakter, die met elkaar verbonden zijn in Geloof, Hoop en Liefde.

Het jaar 2025 is afgesloten met een beperkt resultaat van € 1.086. Gezien de oorspronkelijk begrote negatieve uitkomst van € 279.900 kan worden geconcludeerd dat het gerealiseerde resultaat aanzienlijk gunstiger is uitgevallen dan verwacht. De effectenportefeuille ontwikkelde zich positief en leverde een belangrijk aandeel in het resultaat van de gemeente.

Tegelijkertijd blijft voorzichtigheid geboden, omdat de exploitatie van de gemeente in belangrijke mate afhankelijk is van opbrengsten uit beleggingen en omdat onderhouds- en personeelskosten structureel onder druk staan.

In 2025 is verder uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2024–2028. Belangrijke beleidsdoelen zien toe op ouderenpastoraat, jeugdwerk en initiatieven onder het programma “Kerk in de stad”.

De bestedingen voor extra pastoraat zijn 25K hoger uitgevallen door een hoger aantal ingezette uren van de jeugdwerker en de ouderenwerker.

De bestedingen rond “Kerk in de stad” waren ruim 40K lager dan begroot, doordat Bijzonder Kerkenwerk Leiden in 2025 geheel op eigen kracht de financiering van de activiteiten heeft kunnen doen; daarnaast heeft Bureau van Betekenis minder kosten gemaakt door het vertrek van de pionier en ook de Hooglandse Kamer gebruikte ongeveer de helft van het begrote bedrag.

Belangrijke aandachtspunten in 2025 waren:

- stijgende onderhouds- en personeelskosten;
- afhankelijkheid van beleggingsopbrengsten;
- voortgang van Oude Vest 63;
- continuïteit van kerkelijke activiteiten;
- behoud van voldoende reserves voor de lange termijn.

Bestuurlijk

In 2025 had het College de volgende samenstelling:

- Voorzitter	Foort van Oosten
- Secretaris	Gert Dronkers
- Penningmeester	Jan Geluk
- Personeelszaken	Ronald Hartsuiker
- Gebouwen	Fred Wessels
- Algemeen bestuurslid	Sanne Sierksma

Het College werd ondersteund door het Kerkelijk Bureau en diverse externe adviseurs op het gebied van financiën, gebouwenbeheer, juridische zaken en monumentenzorg.

Ook in 2025 is intensief samengewerkt met wijkgemeenten, commissies, vrijwilligers en externe partners. De inzet van vele vrijwilligers blijft van grote betekenis voor het functioneren van de Protestantse gemeente te Leiden.

Financieel

Het resultaat over 2025 komt uit op een bedrag van € 1.086 tegenover een begroot negatief resultaat van € 279.900.

Belangrijke financiële ontwikkelingen waren:

- stijging van de bijdragen levend geld naar € 675.633;
- stabiele opbrengsten uit commerciële activiteiten;
- een financieel resultaat van € 420.562 mede dankzij koersresultaten;
- een lichte stijging van de liquide middelen naar € 683.806;
- verdere versterking van de voorziening groot onderhoud.

Beleggingsbeleid

De effectenportefeuille bleef in beheer bij ING en werd beheerd conform het beleggingsstatuut van de Protestantse gemeente Leiden: duurzaam, ethisch verantwoord en defensief.

Beleid rond vermogen

Voor de beleidsperiode 2024–2028 zijn bestemmingsreserves gevormd voor extra pastoraat, Kerk in de stad en bovenwijks jeugdwerk. Met deze reserves hebben we een deel van ons vermogen bestemd voor deze specifieke doelen waardoor de kosten die hiermee samenhangen gedurende de beleidsperiode gedekt zijn.

Daarnaast heeft de Algemene Kerkenraad een notitie vastgesteld ten aanzien van het aan te houden vermogen dat noodzakelijk is voor de continuïteit van onze gemeente. Hierover kunt u meer lezen op pagina 16 van dit verslag.

Verder zijn er fondsen ontvangen die vanuit de giftgevers besteed moeten worden aan specifieke doelen/wijkgemeenten. De besteding van deze gelden gebeurt in overeenstemming met deze doelen.

Tot slot resteert een vrij vermogen van € 323.744. Met dit vermogen kunnen tekorten in de komende jaren worden opgevangen. Op basis van een in mei 2026 opgestelde midtermreview is de verwachting dat deze vrije reserves aangesproken moeten worden voor de tekorten in de resterende beleidsperiode.

Personeelszaken

Gedurende 2025 waren gemiddeld 8,1 medewerkers werkzaam binnen de Protestantse gemeente Leiden (exclusief predikanten), uitgaande van fulltime-equivalenten. Daarnaast waren vele vrijwilligers actief om de verschillende activiteiten binnen onze gemeente uit te voeren. Deze inzet is van onschatbare waarde.

De personeelskosten lagen iets hoger dan begroot, mede door loonontwikkelingen en investeringen in pastoraat en ondersteuning. Tegelijkertijd bleef aandacht bestaan voor een gezonde en veilige werkomgeving voor medewerkers en vrijwilligers.

De inzet van extra pastoraat in de vorm van jeugdwerk en ouderenwerk is in 2025 voortgezet.

Ook in 2025 bleef sociale veiligheid een belangrijk aandachtspunt binnen de gemeente. Verdere stappen zijn gezet in het beleid rondom Veilige Kerk en het werken met VOG-verklaringen. Alle vrijwilligers waarop dat van toepassing is hebben inmiddels een VOG ingeleverd.

Gebouwen

Onze kerken en bijgebouwen

De Protestantse gemeente Leiden beschikt over een omvangrijke en deels monumentale vastgoedportefeuille. Voor de gebouwen wordt gewerkt met meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's), periodieke inspecties en planmatig onderhoud.

Duurzame instandhouding van de twee gezichtsbepalende monumentale kerkgebouwen blijft een aandachtspunt. Hierover voert het College van Kerkrentmeesters steeds de dialoog met de Gemeente Leiden, ook om uitdagingen voor de toekomst zoveel mogelijk tijdig te identificeren en samen te zoeken naar passende oplossingen. Daarnaast zitten we aan bij de tafel religieus erfgoed, een initiatief van de gemeente Leiden/Erfgoed Leiden.

De onderhoudswerkzaamheden binnen de SIM-regeling hebben betrekking op planmatig instandhoudingsonderhoud aan monumentale gebouwen, conform de meerjarenonderhoudsplanung en gericht op behoud van cultuurhistorische waarde. Deze SIM-regeling is toegekend door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), namens het Nederlandse Rijk. Voor de periode 2024-2029 is er een 60% subsidie toegekend voor het noodzakelijk onderhoud aan de monumentale kerken, op een SIM begroting van ongeveer 700K voor de Hooglandse Kerk en 300K voor de Marekerk. De gemeente Leiden heeft besloten om de 40% eigen bijdrage voor de Hooglandse Kerk als gemeentelijke subsidie toe te kennen. De 40% eigen bijdrage voor de Marekerk komt voor rekening van de PgL, waarvoor nog aanvullende subsidies worden gezocht.

De voorziening groot onderhoud werd in 2025 verder versterkt om toekomstige onderhoudslasten beter te kunnen opvangen. Dit is mede veroorzaakt doordat in 2025 relatief weinig onderhoud is uitgevoerd; er is meer onderhoud voorzien in de periode 2026-2028.

Hooglandse kerk

In 2025 zijn opnieuw onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de Hooglandse Kerk en omliggende gebouwen. Daarbij ging aandacht uit naar instandhouding van monumentale onderdelen, veiligheid en verduurzaming.

Gebouwen (vervolg)

Marekerk

Bij de Marekerk zijn diverse onderhouds- en instandhoudingswerkzaamheden uitgevoerd. Daarnaast bleef aandacht bestaan voor het multifunctioneel gebruik van het gebouw.

Oude Vest 63

In 2023 en 2024 is geïnvesteerd in de aankoop van Oude Vest 63, met een totale investering van € 706.560 en daarnaast € 68.311 aan beschikbare middelen voor de verbouwing. De financiering vond plaats via fondsen van derden en leningen, verwerkt als bestemmingsfondsen en langlopende schulden. In 2025 zijn de voorbereidingen voor de verbouwing en herontwikkeling van Oude Vest 63, in samenhang met het bestaande Marehuis aan Oude Vest 61, voortgezet, waaronder de verdere uitwerking van het ontwerp en overleg met de gemeente Leiden en betrokken adviseurs.

Ten slotte

Het College van Kerkrentmeesters spreekt zijn dank uit aan alle vrijwilligers, medewerkers, predikanten, wijkkerkenraden, commissies en gemeenteleden die zich in 2025 hebben ingezet voor de Protestantse gemeente Leiden.

Dankzij hun betrokkenheid kon ook in 2025 op vele plaatsen invulling worden gegeven aan de missionaire, pastorale en maatschappelijke opdracht van de kerk.

Namens het College van Kerkrentmeesters, mei 2025

G. Dronkers

Balans per 31 december 2025

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	3.793.146	3.887.657
Installaties	470.798	494.858
Andere vaste middelen	166.827	139.710
	<u>4.430.771</u>	<u>4.522.225</u>
Financiële vaste activa		
Effecten	8.891.885	8.582.576
Vorderingen		
Debiteuren	52.463	62.361
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.714	534
Overige vorderingen en overlopende activa	217.538	192.550
	<u>271.715</u>	<u>255.445</u>
Liquide middelen	683.806	672.690
Totaal	<u>14.278.177</u>	<u>14.032.936</u>

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Passiva		
Vermogen		
Vrije reserves	323.744	188.079
Continuïteitsreserve	8.648.353	8.747.878
Bestemmingsreserves	466.981	581.208
Bestemmingsfondsen	<u>1.684.073</u>	<u>1.604.900</u>
	11.123.151	11.122.065
Voorzieningen		
Voorzieningen	1.966.395	1.838.570
Langlopende schulden		
Ontvangen leningen Oude Vest	460.000	460.000
Kortlopende schulden		
Crediteuren	92.436	19.662
Belastingen en premies sociale verzekeringen	117.040	101.900
Overige schulden en overlopende passiva	<u>519.155</u>	<u>490.739</u>
	728.631	612.301
Totaal	<u>14.278.177</u>	<u>14.032.936</u>

Staat van baten en lasten over 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Baten			
Bijdragen levend geld	675.633	629.500	669.680
Verhuur gebouwen en terreinen	376.116	377.200	369.127
Commerciële activiteiten	587.404	586.300	595.363
Overige baten	112.367	70.900	82.120
Inkomsten uit legaten en erfenissen	27.727	p.m.	731.279
Inkomsten wijkkassen	111.830	p.m.	131.468
	<u>1.891.077</u>	<u>1.663.900</u>	<u>2.579.037</u>
Inkoop commerciële activiteiten	-414.453	-390.000	-391.520
	1.476.624	1.273.900	2.187.517
Lasten			
Kosten pastoraat	597.364	563.300	545.110
Projecten beleidsplan	19.227	60.000	48.792
Personeelskosten	338.031	316.200	350.027
Kantoorkosten	43.596	45.600	46.987
Algemene kosten	35.845	34.900	33.250
Huisvestingskosten	523.721	518.100	500.930
Afschrijvingskosten	177.056	165.500	174.825
Bijdrage aan andere organen	53.108	49.300	48.507
Uitgaven wijkkassen	108.152	p.m.	115.341
	<u>1.896.100</u>	<u>1.752.900</u>	<u>1.863.769</u>
Saldo baten en lasten	-419.476	-479.000	323.748
Financieel resultaat	420.562	199.100	332.417
Resultaat	1.086	-279.900	656.165

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt in deze jaarrekening verwerkt. De mutatie van de bestemmingsreserves en -fondsen worden toegelicht op pagina 20 van de jaarrekening.

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Mutatie vrije reserves	135.665	-127.600	-29.169
Mutatie continuïteitsreserve	-99.525	-3.500	97.847
Mutatie bestemmingsreserves	-114.227	-148.800	-143.792
Mutatie bestemmingsfondsen	79.173	-	731.279
	<u>1.086</u>	<u>-279.900</u>	<u>656.165</u>

Kasstroomoverzicht 2025

	<u>jaar 2025</u>	<u>jaar 2024</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	1.086	656.165
<i>Aanpassingen voor</i>		
- afschrijvingen	177.056	174.825
- dotatie voorziening groot onderhoud	214.000	206.000
- onttrekkingen voorziening groot onderhoud	-86.175	-225.638
- ongerealiseerd koersresultaat	-	-
	<u>305.967</u>	<u>811.352</u>
<u>Mutaties in werkkapitaal</u>		
Debiteuren	9.898	61.348
Overige vorderingen	-26.168	-7.576
Crediteuren	72.774	-203.247
Overige schulden	43.557	73.060
	<u>100.061</u>	<u>-76.415</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	<u>406.028</u>	<u>734.937</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Aankopen van effecten	-309.309	-353.898
Investerings in materiële vaste activa	-85.603	-437.671
	<u>-394.912</u>	<u>-791.569</u>
Investerings uit financieringen		
Ontvangen leningen	-	15.000
	<u>-</u>	<u>15.000</u>
Totaal mutatie liquide middelen	<u>11.116</u>	<u>-41.632</u>
Mutatie liquide middelen		
Saldo liquide middelen op 1 januari	672.690	714.322
Mutatie liquide middelen in verslagjaar	11.116	-41.632
Saldo liquide middelen op 31 december	<u>683.806</u>	<u>672.690</u>
	-	-

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Protestantse gemeente te Leiden is gevestigd op Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 64671755.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van de Protestantse gemeente te Leiden bestaan uit het organiseren van wekelijkse erediensten en diverse overige kerkelijke activiteiten. Daarnaast worden kerkelijke gebouwen verhuurd, eventueel in combinatie met horeca activiteiten.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het college van kerkrentmeesters, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen van entiteit, zoals die hieronder zijn beschreven. Voor de uitwerking is zoveel mogelijk aangesloten bij de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 (organisaties zonder winstoogmerk). Waar nodig zijn omschrijvingen van en indelingen in posten aangepast en zijn begrippen gehanteerd die gebruikelijk zijn voor kerkelijke organisaties, in overeenstemming met de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland, met uitzondering van de waardering van de kerkelijke gebouwen, woningen, effecten en voorziening groot onderhoud.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit gebouwen en terreinen, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen. De gebouwen en terreinen kunnen onderverdeeld worden in de panden en de verbouwingen. In afwijking op de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland worden de panden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde. De verbouwingen, installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Effecten worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde, indien deze voor de totale portefeuille lager is dan de kostprijs.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid, tenzij anders vermeld. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bestemmingsfondsen

Voor giften waar aan de bestemming door de gever is bepaald wordt een bestemmingsfonds gevormd. De giften worden verantwoord in de staat van baten en lasten en via de resultaatbestemming toegewezen aan de bestemmingsfondsen.

Bij de besteding van gelden voor de projecten waarvoor een fonds is gevormd, worden de uitgaven in de staat van baten en lasten verantwoord. Daartegenover wordt het bedrag onttrokken aan het fonds ten gunste van de rekening van baten en lasten als onderdeel van de resultaatbestemming.

Het vermogen van de wijkkerkenraden maakt onderdeel uit van de bestemmingsfondsen.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over de jaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud. In afwijking op de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland ligt geen onderhoudsplan aan de voorziening ten grondslag.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Het kortlopend deel van de schulden wordt opgenomen als aflossingsverplichting onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen ontvangen baten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald op historische kostprijs met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Activa

Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen €	Installaties €	Andere vaste middelen €	Totaal €
<u>Stand per 1 januari 2025</u>				
Aanschaffingswaarde	4.961.017	785.617	467.956	6.214.590
Cumulatieve afschrijvingen	-1.073.360	-290.759	-328.246	-1.692.365
Boekwaarde	<u>3.887.657</u>	<u>494.858</u>	<u>139.710</u>	<u>4.522.225</u>
<u>Mutaties</u>				
Investeringsen	21.780	14.732	49.091	85.603
Afschrijvingen	-116.291	-38.792	-21.974	-177.057
Saldo mutaties	<u>-94.511</u>	<u>-24.060</u>	<u>27.117</u>	<u>-91.454</u>
<u>Stand per 31 december 2025</u>				
Aanschaffingswaarde	4.982.797	800.349	517.047	6.300.193
Cumulatieve afschrijvingen	-1.189.651	-329.551	-350.220	-1.869.422
Boekwaarde	<u>3.793.146</u>	<u>470.798</u>	<u>166.827</u>	<u>4.430.771</u>

Afschrijvingspercentages 0% - 5% 5% 10% - 33%

De boekwaarde van de gebouwen en terreinen kan als volgt nader gespecificeerd worden.

	<u>Waarde pand</u> €	<u>Verbouwing</u> €	<u>boekwaarde</u> €
<i>Kerkelijke gebouwen</i>			
Hooglandse Kerk	1	159.839	159.840
Marekerk	1	5.431	5.432
Vredeskerk	1	184.031	184.032
Regenboog	2	39.385	39.387
Wijkgebouwen	1.329.065	12.973	1.342.038
Kerkelijk bureau	-	15.093	15.093
<i>Woningen</i>			
Pastorie Oude Rijn	543.323	-	543.323
Woning Brandelerkade	316.285	19.358	335.643
Pastorie Edelkarper	207.378	-	207.378
Woningen rondom Hooglandse Kerk	-	943.814	943.814
<i>Overige gebouwen</i>			
Grond Pieterskerk	1	-	1
Grond Fonds Groeneveld	17.165	-	17.165
Grond Rhijnhof	1	-	1
	<u>2.413.223</u>	<u>1.379.924</u>	<u>3.793.147</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Financiële vaste activa

Effecten

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Effecten	<u>8.891.885</u>	<u>8.582.576</u>

De beurswaarde bedraagt eind 2025 € 9.617.399 (2024: € 9.242.707).

De effectenportefeuille was in 2025 in zijn geheel in het beheer van de ING-bank. Het betreft een maatwerkportefeuille, volgens het beleggingsstatuut van de Protestantse gemeente Leiden: duurzaam, ethisch verantwoord en defensief.

Vlottende activa

Vorderingen

Debiteuren

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Debiteuren	52.463	62.361
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	<u>52.463</u>	<u>62.361</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Dividendbelasting	1.714	534
	<u>1.714</u>	<u>534</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Opgelopen rente op obligaties	62.063	58.533
Subsidies BRIM/SIM	-	5.313
Stichting Beheer Kerkelijk Centrum de Regenboog	18.220	15.185
Afrekening Berg-Meelis	22.936	-
Te ontvangen bijdrage Staalwijkfonds	28.817	28.077
Afrekening energie	6.874	4.313
Teruggaaf energiebelasting	32.451	32.709
Vooruitbetaalde kosten	31.062	23.322
Overige vorderingen	15.115	25.098
	<u>217.538</u>	<u>192.550</u>

Liquide middelen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Liquiditeiten ING ter vrije beschikking	212.680	209.044
Liquiditeiten ING ten behoeve van		
- Bureau van Betekenis	10.948	3.907
- Oude Vest 63	64.529	68.311
SKG	57.732	55.861
Wijkkassen	325.180	321.500
Beleggingsrekening	10.632	12.183
Kas	2.105	1.884
	<u>683.806</u>	<u>672.690</u>

De liquide middelen staan, met uitzondering van het saldo van de wijkkassen en gelden die worden aangehouden ten behoeve van specifieke doelen, ter vrije beschikking.

Wijkkassen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Leidse Binnenstadsgemeente	94.750	90.665
Marekerkgemeente	65.508	57.033
De Verbinding	81.079	90.364
Wijkgemeente Leiden Zuidwest	83.843	83.438
	<u>325.180</u>	<u>321.500</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Passiva

Vermogen

	Vrije reserves	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserves	Bestemmings- fondsen
	€	€	€	€
Stand per 1 januari	188.079	8.747.878	581.208	1.604.900
Resultaat verslagjaar	135.665	-99.525	-114.227	79.173
Stand per 31 december	<u>323.744</u>	<u>8.648.353</u>	<u>466.981</u>	<u>1.684.073</u>

Continuïteitsreserve

Een deel van het vermogen is vastgelegd voor de lange termijn om de continuïteit van de kerkgenootschap te borgen. Het vastgelegde vermogen is als volgt bepaald:

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Boekwaarde van de materiële vaste activa	4.430.771	4.522.225
Ontvangen leningen voor verkrijging Oude Vest	-460.000	-460.000
Ontvangen fondsen voor verkrijging Oude Vest	-322.418	-314.347
Noodzakelijk deel van de effectenportefeuille	5.000.000	5.000.000
	<u>8.648.353</u>	<u>8.747.878</u>

Boekwaarde van de materiële vaste activa

De gemeente heeft een deel van haar vermogen voor langere tijd vastgelegd in, voornamelijk, kerkgebouwen en pastorieën. Daar dit vermogen niet vrij besteedbaar is, is de boekwaarde van de materiële vaste activa, verminderd met de ontvangen financieringen en externe fondsen, onderdeel van de continuïteitsreserve.

Noodzakelijk deel van de effecten

In de jaarlijkse begroting wordt rekening gehouden met inkomsten uit effecten. Deze inkomsten zijn nodig om de activiteiten van de gemeente te continueren. Uitgaande van de meerjarige rendementen wordt een portefeuille van ten minste € 5 miljoen nodig geacht.

Verwerking Oude Vest

In de jaren 2023 en 2024 is geïnvesteerd in de aanschaf van de Oude Vest 63. De totale investering kwam eind 2024 uit op € 706.560. Daarnaast zijn liquiditeiten beschikbaar voor de verbouwing van in totaal € 68.311. Deze bedragen zijn gefinancierd uit fondsen die verkregen zijn van derden (€ 314.347) en ontvangen leningen (€ 460.000). Deze bedragen zijn in mindering gebracht op de continuïteitsreserve en komen terug onder respectievelijk de bestemmingsfondsen en de langlopende schulden.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Bestemmingsreserves

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Beleidsmaatregel pastoraat	270.000	360.000
Beleidsmaatregel duurzaamheid	-	-
Beleidsmaatregel Kerk in de stad	181.981	201.208
Bovenwijks jeugdwerk	15.000	20.000
Vitaliseringsfonds	-	-
	<u>466.981</u>	<u>581.208</u>

Beleidsplan 2024-2028

In het verslagjaar 2023 is het beleidsplan voor de periode 2024 tot en met 2028 vastgesteld. Hieronder worden de reserves die samenhangen met de beleidsdoelen 2024-2028 nader toegelicht. De gevormde reserves met betrekking tot beleidsvoornemers uit de periode 2019 tot en met 2023 zijn komen te vervallen.

Beleidsmaatregel pastoraat

Door de Algemene Kerkenraad is besloten om de kosten van extra beleidsmaatregel voor tijdelijk toekennen van extra pastoraat ten laste te brengen van dit instandhoudingsfonds. Hiervoor is in de beleidsperiode 2024 tot en met 2028 € 90.000 per jaar beschikbaar gesteld.

Beleidsmaatregel Kerk in de stad

Door de Algemene Kerkenraad is besloten om te investeren in 'Kerk in de stad'. Gedurende de beleidsperiode 2024-2028 wordt € 60.000 per jaar gereserveerd voor de Bijzonder kerkenwerk Leiden (€ 15.000), Bureau van Betekenis (€ 15.000), Hooglandse Kamer (€ 15.000), publiciteit (€ 10.000) en Stadsklooster (€ 5.000). In het verslagjaar zijn de gemaakte kosten voor Kerk in de Stad onttrokken aan de reserve.

Bovenwijks jeugdwerk

De Algemene Kerkenraad heeft besloten om te investeren in bovenwijks jeugdwerk. Het jaarlijkse budget voor bovenwijkse jeugdwerkactiviteiten bedraagt € 5.000.

Bestemmingsfondsen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Fonds Leidse Binnenstadsgemeente	82.733	82.733
Fonds Marekerkgemeente	21.226	886
Fonds De Verbinding	181.387	179.387
Fonds Wijkgemeente Leiden Zuidwest	62.354	56.967
Fonds Oude Vest	322.418	314.347
Fonds Hooglandse Kerk	688.775	663.775
Wijkkassen	325.180	306.805
	<u>1.684.073</u>	<u>1.604.900</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Voorzieningen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud	1.966.395	1.838.570
	<u>1.966.395</u>	<u>1.838.570</u>

Kerkelijke gebouwen vragen in hoge mate onderhoud. Het bestuur heeft een inschatting gemaakt van het groot onderhoud voor de voorzienbare periode, waarbij rekening is gehouden met de financiële draagkracht van de organisatie.

Voor de aanvullende onderhoudskosten is de organisatie in sterke mate afhankelijk van subsidies. Op onderhoud van een rijksmonumentale gebouwen kan een rijksbijdrage worden aangevraagd in het kader van de Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM). De post voorzieningen is bedoeld voor onderhoud aan alle gebouwen, zowel SIM als niet-SIM

Langlopende schulden

In de jaren 2023 en 2024 zijn leningsovereenkomsten gesloten met gemeenteleden voor de financiering van de aankoop van de Oude Vest 63 door de Marewijkgemeente. De hoofdsom van de leningen bedraagt € 460.000. De leningen zijn aflossingsvrij gedurende de looptijd en moeten op de einddatum, 30 november 2033 of 31 januari 2034, in één bedrag worden afgelost. Over de lening wordt een rente vergoed van 8%. Er zijn geen afspraken gemaakt over zekerheden.

Kortlopende schulden

Crediteuren

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Crediteuren	<u>92.436</u>	<u>19.662</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2025</u>	<u>31-12-2024</u>
	€	€
Loonheffing	40.283	41.305
Omzetbelasting	55.893	41.188
Pensioenen	20.864	19.407
	<u>117.040</u>	<u>101.900</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2025

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Nog te besteden subsidie		
- Gemeente Leiden	225.115	258.821
- Brim/SIM	89.316	54.432
Personele reserveringen	62.182	63.000
Collectebonnen in roulatie	34.516	28.229
Ontvangen waarborgsommen	15.644	14.159
Overige rekening-courant	30.321	26.744
Overige schulden	62.061	45.354
	<u>519.155</u>	<u>490.739</u>

De Protestantse Gemeente te Leiden maakt gebruik van subsidieregelingen die worden verstrekt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de Gemeente Leiden. Na afloop van de subsidie termijn dient een eindafrekening te worden opgesteld. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening zijn deze subsidies nog niet formeel vastgesteld, waardoor onzekerheid bestaat over de hoogte van de definitieve afrekening. Indien een lager bedrag wordt toegekend leidt dit tot een terugbetalingsverplichting.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Gronden in erfpacht uitgegeven

De Protestantse gemeente te Leiden heeft de volgende gronden in erfpacht uitgegeven:

1. Een eeuwigdurend recht op de gronden van de Begraafplaats Rhijnhof is uitgegeven aan Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof. De canon voor het jaar 2026 bedraagt ongeveer € 105.000.
2. Een tijdelijk recht op de gronden bestemd voor crematorium met aula en columbarium aan Dela Crematoria Groep B.V. De overeenkomst loopt tot 30 augustus 2089. De canon voor het jaar 2025 bedraagt ongeveer € 46.000.
3. Een tweetal landbouwgronden in Noordwijk zijn voor onbepaalde tijd uitgegeven. De jaarlijkse canon voor deze gronden bedraagt ongeveer € 3.000.
4. De gronden rond de Pieterskerk zijn voor onbepaalde tijd uitgegeven aan Stichting Pieterskerk Leiden. Voor de pacht van de gronden wordt geen canon in rekening gebracht.

Stevensbloem 269 (t.b.v. Leiden Zuidwest)

Voor de huur van het wijkcentrum van wijkgemeente Leiden Zuidwest is een overeenkomst gesloten. De overeenkomst is in 2024 verlengd voor een periode van vijf jaar. De jaarlijkse huurkosten bedragen ongeveer € 22.000.

Apollotoren 2a (t.b.v. Leiden Zuidwest)

Voor de huur van 'De Pelgrim' van wijkgemeente Leiden Zuidwest is met ingang van februari 2020 een overeenkomst gesloten voor de duur van vijf jaar. De jaarlijkse huur bedraagt ongeveer € 28.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

	Realisatie 2025 €	Begroting 2025 €	Realisatie 2024 €
Bijdragen levend geld			
Vrijwillige bijdrage	549.345	513.400	538.840
Collecten algemeen Kerkenwerk	49.890	44.700	47.864
Bijdragen t.b.v. Leids Kerkblad	19.975	19.000	20.387
Eindejaars- en Paascollecte	7.988	10.000	14.381
Collecten onderhoud gebouwen	18.172	14.500	15.985
Collecten Instandhouding Gemeente	14.244	13.900	13.903
Giften	4.606	4.600	5.518
Offerkist	10	1.800	1.561
Solidariteitskas	11.403	7.600	11.241
	<u>675.633</u>	<u>629.500</u>	<u>669.680</u>
Verhuur gebouwen en terreinen			
Verhuur huizen	207.308	204.900	202.393
Pacht Rhijnhof	147.122	151.400	145.544
Verhuur pastorieën	19.186	18.200	18.068
Pacht Noordwijk	2.500	2.700	3.122
	<u>376.116</u>	<u>377.200</u>	<u>369.127</u>
Commerciële activiteiten			
Verhuur kerkgebouwen	242.701		231.787
Eten en consumpties	97.358		91.151
Verhuur meubilair	75.478		97.396
Verhuur verwarming	50.160		68.318
Verhuur audiovisuele middelen	41.068		42.994
Verhuur servies	21.217		14.777
Verhuur wijkgebouwen	15.835		31.408
Overige opbrengsten	43.587		17.532
	<u>587.404</u>	<u>586.300</u>	<u>595.363</u>
Overige baten			
Verhuur kerkgebouwen kerkelijk	15.850	30.800	29.700
Bijdragen inzake aankoop Oude Vest	44.871	36.000	48.455
Ontvangen giften van fondsen	43.000	-	-
Diverse opbrengsten	8.646	4.100	3.965
	<u>112.367</u>	<u>70.900</u>	<u>82.120</u>
Inkomsten wijkkassen			
Leidse Binnenstadsgemeente	43.803		50.789
Marekerkgemeente	45.500		40.203
De Verbinding	14.573		21.093
De Verinding - correctie eerdere jaren	-4.071		-
Wijkgemeente Leiden Zuidwest	12.025		19.383
	<u>111.830</u>	<u>p.m.</u>	<u>131.468</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Inkoopwaarde commerciële activiteiten			
Loonkosten beheerders	304.334		262.075
Doorbelasting uren Kerkelijk Bureau	-27.500		-27.500
Correctie provisie voorgaand jaar	-		-
Inkoop eten en consumpties	30.944		35.059
Inhuur audiovisuele middelen	18.585		22.959
Inhuur meubilair	37.028		33.354
Inhuur servies	7.674		5.904
Overige kosten	43.388		59.669
	<u>414.453</u>	<u>390.000</u>	<u>391.520</u>
Kosten Pastoraat			
Kosten predikanten	443.467	426.700	404.655
Kosten beleidsmaatregel extra pastoraat	104.732	78.800	94.950
Preekvoorziening	28.522	35.800	27.916
Kosten jeugdwerk	9.723	5.000	7.318
Studentenpastoraat	26.640	11.900	19.604
Bijdrage studentenwerk	-19.460		-11.614
Gemeenteleven	3.740	5.100	2.281
	<u>597.364</u>	<u>563.300</u>	<u>545.110</u>
<u>Kosten predikanten</u>			
Doorbelaste traktementen	437.592	418.700	400.281
Basistraktementen	1.296	-	-
Kostenvergoeding predikanten	3.546	4.600	3.578
Reiskosten woon/werk predikanten	662	800	446
Overige kosten predikanten	371	-	350
	<u>443.467</u>	<u>426.700</u>	<u>404.655</u>
<u>Kosten beleidsmaatregel extra pastoraat</u>			
Extra pastoraat - jeugdwerker	75.915	54.400	67.137
Extra pastoraat - ouderenwerker	57.634	48.800	55.890
	<u>133.549</u>	<u>103.200</u>	<u>123.027</u>
Bijdrage externe fondsen	-28.817	-24.400	-28.077
	<u>104.732</u>	<u>78.800</u>	<u>94.950</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Projecten beleidsplan			
Bijzonder Kerkenwerk Leiden	-	15.000	8.750
Bureau van Betekenis	7.959	15.000	11.654
Hooglandse Kamer	7.673	15.000	15.000
Communicatie	737	10.000	13.388
Stadsklooster	2.858	5.000	-
	<u>19.227</u>	<u>60.000</u>	<u>48.792</u>
Overige personele kosten			
Salarissen overig personeel	130.438	119.600	157.370
Sociale lasten overig personeel	21.627	18.000	16.958
Pensioenlasten overig personeel	13.516	11.900	9.334
	<u>165.581</u>	<u>149.500</u>	<u>183.662</u>
Tegemoetkoming loonkosten (NOW)	-	-	-
Gastorganisten	1.019	2.600	4.281
Ontvangen ziekengelden	-	-	-2.611
Ingehuurd personeel	108.900	108.900	109.849
Doorbelaste kosten beheerders	27.500	27.500	27.500
Overige personeelskosten	35.031	27.700	27.346
	<u>338.031</u>	<u>316.200</u>	<u>350.027</u>
<u><i>Salarissen overig personeel</i></u>			
Salarissen administratief personeel	48.727	45.300	64.704
Salarissen kosters	29.628	23.400	41.681
Salarissen organisten	52.083	50.900	50.985
	<u>130.438</u>	<u>119.600</u>	<u>157.370</u>
Gedurende het jaar 2025 waren, uitgaande van een fulltime werkweek (36 uur), gemiddeld 8,1 medewerkers in dienst (2024: 7,8).			
<u><i>Overige personeelskosten</i></u>			
Vrijwilligersvergoedingen	1.673	-	700
Reiskosten woon-werk	2.218	3.100	2.787
Kosten arbodienst en advies	17.707	15.300	16.199
Opleidingskosten	7.487	-	653
Overige personeelskosten	5.946	9.300	7.007
	<u>35.031</u>	<u>27.700</u>	<u>27.346</u>
Kantoorkosten			
Kantoormiddelen	970	2.000	834
Leids Kerkblad	17.523	18.300	19.427
Telefoon en internet	11.063	10.300	10.038
Automatisering	11.124	10.200	9.985
Portokosten	1.334	3.600	4.307
Kopieerkosten	1.582	1.200	2.396
	<u>43.596</u>	<u>45.600</u>	<u>46.987</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Algemene kosten			
Accountantskosten	14.339	13.900	17.390
Geldwerving	1.117	5.800	1.518
Salaris- en ledenadministratie door derden	4.616	4.900	4.507
Contributies en abonnementen	5.328	3.000	3.131
Verzekeringen	4.294	2.100	1.929
Advieskosten	2.440	2.700	2.250
Representatiekosten	1.533	1.800	579
Overige kosten	2.178	700	1.946
	<u>35.845</u>	<u>34.900</u>	<u>33.250</u>
Huisvestingskosten			
Dotatie voorziening groot onderhoud	214.000	214.000	206.000
Electra, gas en water	90.921	112.600	104.297
Huurkosten	50.900	49.100	47.509
Verzekeringen	51.187	40.600	50.483
Onroerend goed belasting	23.086	22.700	18.476
Exploitatiebijdrage Stichting Beheer			
Kerkelijk Centrum de Regenboog	12.185	20.000	13.527
Beheervergoeding Hooglandse Kerkgracht	15.125	17.000	15.125
Schoonmaakkosten gebouwen	39.942	28.800	31.116
Niet terug te vorderen BTW	9.334	-	3.513
Overige kosten	17.041	13.300	10.884
	<u>523.721</u>	<u>518.100</u>	<u>500.930</u>
Afschrijvingskosten			
Afschrijving verbouwing gebouwen	116.290	102.700	113.451
Afschrijving inventaris	38.516	36.800	37.338
Afschrijving overige activa	22.250	26.000	24.036
	<u>177.056</u>	<u>165.500</u>	<u>174.825</u>
Bijdragen aan andere organen			
Kerkrentmeesterlijk quotum	42.038	38.000	36.987
Afdrachten solidariteitskas	10.820	10.800	11.270
Overige bijdragen/contributies	250	500	250
	<u>53.108</u>	<u>49.300</u>	<u>48.507</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2025

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
	€	€	€
Uitgaven wijkkassen			
Leidse Binnenstadsgemeente	39.718		43.578
Marekerkgemeente	37.026		35.568
De Verbinding	19.787		20.617
Wijkgemeente Leiden Zuidwest	11.621		15.578
	<u>108.152</u>	<u>p.m.</u>	<u>115.341</u>
Financieel resultaat			
Rente obligaties en dividend aandelen	200.916	150.000	178.443
Koersresultaat	317.718	150.000	254.895
Financiële lasten	-98.072	-100.900	-100.921
	<u>420.562</u>	<u>199.100</u>	<u>332.417</u>
Financiële lasten			
Beheerskosten effecten	44.501	45.000	43.283
Buitenlandse bronbelasting	13.399	17.500	12.561
Rente langlopende leningen	36.800	36.000	35.600
Overige kosten	3.372	2.400	9.477
	<u>98.072</u>	<u>100.900</u>	<u>100.921</u>
Mutatie bestemmingsreserves			
Beleidsmaatregel pastoraat	90.000	83.800	90.000
Beleidsmaatregel projecten beleidsplan	19.227	60.000	48.792
Bovenwijks jeugdwerk	5.000	5.000	5.000
Vitaliseringsfonds	-	p.m.	-
	<u>114.227</u>	<u>148.800</u>	<u>143.792</u>
Mutatie bestemmingsfondsen			
Ontvangen legaten en erfenissen	-27.727	-	-731.279
Mutatie wijkkassen	-3.678	p.m.	-
Mutatie wijkkassen - correctie 2024	-14.697	p.m.	-
Overige bestemmingsfondsen	-33.071	p.m.	-
	<u>-79.173</u>	<u>-</u>	<u>-731.279</u>

Deze bestemmingen zijn reeds verwerkt in de jaarrekening.

Ondertekening van de jaarrekening

Protestantse gemeente te Leiden, 2026

G.W. Dronkers
Voorzitter

S. Sierksma
Secretaris

Vastgesteld in de Algemene Kerkenraad, 2026

J. Rijdsdijk
Voorzitter

N. Belo
Scriba

CONCEPT D.D.
22 MEI 2026